

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felolós szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — 28 K
Félévre — 14 K
Negyedévre — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 48. szám.

Kedd február 29.

A németek győzelmes előnyomulása Franciaországban.

Budapest, február 8. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, február 28. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A tűzérési harc több ízben nagy hevességet ért el.

Az Arrastói északra levő arcvonalon tovább is élénk aknatevékenység folyik.

Robbantásunkkal az ellenség állásának mintegy 40 méternyi részét szétromboljuk

Champagneban csapataink hatásos tűzérési előkészítés után a Somma-

Py-souzini országot mindkét oldalán támadásba mentek át, elfoglalták a

Navarin és Ama mindkét oldalán több mint 1600 méternyi

kiterjedésben a franciák állásait, 26 tisztet és 1009 főnyi le-

génységet elfogtak és 9 gépfegyvert és egy aknavetőt zsák-

mányoltak. Verdun környékén az ellenség frissen harcra vetett tömegei ismét

hiába erőlködnek Douaumont erődben és az erőd mellett, valamint a Haudamvillen

levő állásaink ellen intézett támadási kísérleteikkel.

A champneuvillei Maas-félszigetet megtisztítottuk az ellenségtől.

Arcvonalunkat Vacherauville—Esmes irányában ismét előre-

toltuk.

A Veuve-síkon a Cotes Louain lábát kelet felől több helyen elértük.

Keleti és balkáni hadszíntér.

Budapest, február 28. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, február 8. A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleti és balkán hadszíntér:

Ujabb esemény nem történt.

Durazzói zsákmányunk.

23 ágyú, 10000 puská, 17 hajó és nagymennyiségű felszerelés.

Budapest, február 28. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Délkeleti hadszíntér:

Csapatunk Durazzóban máig a következő zsákmányt szállították be:

23 löveget, közte 6 parti löveget, 10000 puskát, nagymennyiségű tűzérési löszert, nagy élelmezési készleteket és 17 vitorlás gőzhajót.

Minden jel arra vall, hogy az olaszok hadihajóikkal a legnagyobb rendtelenségben menekültek.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Orosz és olasz hadszíntér.

Budapest, február 28. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Orosz és olasz hadszíntér:

Nincs nevezetesebb esemény.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A parlament munkája.

— február 29.

Az a jökora komplexum, melyet a legfontosabb feladatokból egybeállítva a parlamentnek föl kellett dolgoznia, a főrendiház legutóbbi hét órát meghaladó ülésével elintézését nyert. Post festa megállapíthatjuk: úgy nyert elintézését, amint azt a háborús helyzethez fűződő nagy igények megkövetelték és a magyar nemzetnek az egész háborús idő alatt megnyilvánult kvalitásai mellett szinte önként értendő.

A befejező akkord, melylyel a főrendek ezt a termékeny és hatásában remélhetőleg áldásos tevékenységet lezárták, méltóan illeszkedett bele a parlamenti munkálkodás összhangjába. Edelsheim Gyul Lipót gróf a főrendiház egyik legutóbbi ülésén a hadiárványokról interpellált és Tisza István gróf miniszterelnök a tegnapi válaszában az egész ország megnyugtatóra alkalmas képet rajzolt a kormány terveiről, melyekkel ennek a szívéhez nőtt kérdésnek megoldására törekszik. Örömmel hallottuk, hogy a hadiárványok ellátására hivatalos faktoraink a katonai ellátási törvény rendelkezéseit elégtelennek tartják és máris történt intézkedés, hogy hathatós állami hozzájárulással tegyék megfelelővé hős katonáink árváinak gondozását.

Hasonlóképp dicséretes ujtásnak tekinthetjük, hogy az árvaszékek pártfogói intézményt szerveztek, amely által a társadalom bevonása révén nemcsak a hivatalos ellátást, de a szeretet melegét is biztosíthatjuk szegény hadiárványainknak. És okos az is, hogy az árvák gondozását összekapcsolják a rokkantokról való patronázsszerű gondoskodással, így nem forgácsoljuk el hanem koncentrálnak, tehát megsokszorozzuk a jóltevő társadalom emberies érzéseit, melyekkel ezt a két legfontosabb ügyet már eddig is hatalmas összeget kitevő gyűjtéssel ezenkívül minden vonatkozásuk iránt megnyilvánuló érdeklődéssel ugyiszólván magáévá tette.

Méltóbban, mint ezeknek a jövő nemzedék sorsára annyira jelentőségteljes intézkedéseknek a bejelentésével igazán nem lehetett volna a parlament három hónapos munkája után pontot tenni. Így ez a működés a maga egészével szerencsésen egészíti ki azt a példás magatartást, melylyel politikusaink iszonyu élethalálharcunk egész folyamata alatt a nemzeti egység és egyetértés legyőzhetetlen erejét állították szent ügyünk szolgálatába és mely politikai érettségünknek és nemzeti nagyrahitottságunknak soha el nem halványuló dokumentuma gyanánt vésődik ezeknek a nagy időknél történetébe.

A kormány, mely helyes irányítással és az ellenzék, mely hazafias megértéssel lehetővé tette ezeket az irigylet eredményeket, a megelégedés érzésével tekinthetnek vissza becsületes munkájukra, mely a nemzet számára ezenkívül még azt a biztatást is jelenti, hogy a jövő minden megpróbáltatása elé is a vezetőibe vetett bizalom megnyugvásával nézhet.

Rendkívüli megyei közgyűlés.

— Huszár Imre emlékezete. —

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, febr. 29.

Torontálvármegye törvényhatósága tegnap rendkívüli közgyűlést tartott az időközben összegyűlt ügyek elintézésére.

A közgyűlés kiemelkedő, mintegy ünnepies mozzanata volt a vármegye törvényhatóságának megemlékezése a nemrég elhunyt országos nevű publicistánkról és íróról, Huszár Imréről, aki Torontálvármegyének a hatvanas években főjegyzője volt.

Dr. Dellimanics Lajos főispán bevezető méltatása után Jankó Ágoston alispán fölkérésére dr. Vinczehidly Ernő megyei főjegyző mondott elhunyt nagy elődje fölött szép, finoman jellemző emlékbeszédet, amelyet a közgyűlés az elnöklő főispán javaslatára maradandó megemlékezésül jegyzőkönyvbe iktatott.

Ugyanésak a tegnapi gyűlésen tüzték ki a tavaszi rendes közgyűlés határnapját s megválasztotta a törvényhatóság a jövedelmi (hadi) adókiadó bizottságba a maga részéről kiküldendő tagokat.

A közgyűlésről tudósítónk a következőkben számol be:

Miután dr. Dellimanics Lajos főispán a közgyűlést megnyitotta, napirend előtt kegyeletes szavakban megemlékezett a legutóbb elhunyt Gáspár Ernő gazdasági felügyelőről, Draxler Ferenc és Róser Ádám bizottsági tagokról s indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvi részvétét tolmácsolta.

Huszár Imre emlékezete.

Külön szép szavakban emlékezett meg ezután dr. Dellimanics Lajos főispán a nemrég elhunyt Huszár Imréről, a vármegyének egykori nagynevű főjegyzőjéről.

Ezután Jankó Ágoston udvari tanácsos alispán emelkedett szólásra s lendületes szavakban szolt Huszár Imréről. Rámutatott arra, hogy Huszár Imre nemcsak a vármegye történetében, de mint politikus és író is, országos szerepet játszott, akit büszkén vallott a vármegye megáának s mindig büszkeséggel töltötte el a törvényhatóságot, hogy a kiváló férfi a vármegyének tisztviselője volt. Kell, hogy kiválóságát minél szélesebb körben ismerjék meg s azért kivánatosnak tartaná, hogy egyéniségének nemes és nagyértékű tulajdonságai bővebb méltatást nyerjenek a törvényhatóság színe előtt. Fölkérem ezért — ugymond — a nagynevű főjegyző mai méltó utódját, hogy megfelelően méltassa és ismertesse Huszár Imrét.

Az alispán fölhívására dr. Vinczehidly Ernő megyei főjegyző a következőket mondotta:

Méltóságos Főispán Ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Méltóztassanak megengedni, hogy azon megemlékezéshez, mely a tvh. elnöki székéből hangzott el Huszár Imréről és az alispán ur megtisztelő felszólítása folytán néhány szót hozzáfűzök e helyről is, melyet valamikor ő töltött be s melynek az ő kiváló egyénisége maradandó dísz adott.

Azt hiszem, tekintetes tvrh. bizottság, hogy a mostani rémesen nagy időben, ebben a soha nem sejtett méretű világforratásban is jogunk van néha üdülésre, jogunk van arra, hogy visszatekintsünk, visszavándoroljunk a mai rideg és kegyetlen valóságoktól a multak szinte ködbe

foszló eseményeihez s felfrissítsük lelkünkét azon forrásoknál, amelyekből bőven és kristálytisztán fakadnak nemzetünk s vármegyénk emlékei.

Csodálatos, hogy ezen érzést egy haláleset váltja ki belőlünk. De klasszikusan jellemző is Huszár Imrere, az ő kedves, életvidám és mindenekfelett szeretetreméltó egyéniségére, hogy halálával nem az elmúlás sötét gyászát, de életének nap-sugaras derűjét idézi fel.

Visszagondolunk a koronázás idejének nemzeti lelkesedésére s e vármegye alkotmányos életének ujjaszületésére. Magunk előtt látjuk a régi vármegyei házban összegyűlt s felújult erővel alkotni, szervezni, dolgozni akaró törvényhatósági bizottságot. Az elnöki székben a közbecsüléstől körülvevő hazafi, az 1848. év régi főispánja, Karátsonyi László ül, aki immár negyedikben foglalja el méltóságát. Első alispán, a népszerű Rónay Móricz, szintén 48-as alispánja a vármegyének. És újonnan választott főjegyző ő, a fényes elméjű, nagy tudású, ékestoillu Huszár Imre. Abban az időben, amidőn az újraéledés gyönyörű forrongása egybeolvadt a vármegye ősi önkormányzati szabadságának féltékeny őrzésével, amelyet a törvényhatóság még a népszerű, a hazafiság minden tűzpróbáját kiállt főispánnal szemben is mereven érvényesített, azon politikai átalakulás korszakában, amely a 48 előtti rendi Magyarországot a milliók demokratikus magyar nemzetévé tette, senki nálánál nem volt hivatottabb, hogy e folyamatot előmozdítsa és személyben képviselje. Családjának gyökere szálai a nemesi nemzet legjava talajába mélyedtek, ő maga az új korszak embere volt a szó legtehetősebb értelmében. A nagybaráthi Huszár Ferenc alországbíró, édesanyja a Ghyezek nagyképességű családjának szülöttje, Ghyezv Kálmánnak, a jeles államférfinak nőtestvére. A közéleti képességeket tehát családja hagyományában, otthoni környezetében feltehetette s átörökölte. De vérében idegrendszerében újabb gondolatok csiráit is magával hozta és az a jótékony nemző, mely születésekor homlokán csókolta, nemcsak a zseniális ész fölényével, de a szeretetreméltóság bájával, az emberekkel való bánni tudás művészetével és a derűs életbölcsélet nagy jótéteményével is megajándékozta.

E tehetségei nyilvánvalóan a politikai közélet terére utalták. És mégsem ott találta meg valódi hivatását. Amíg az első lendület, az alkotmányos élet ifjú örömeinek első éveit ott fogták, addig politizált. Tollának erejét közgyűlési jegyzőkönyveink őrzik s amidőn képviselő lett, éles szellemét országosan ismerték.

Háromszor választották újra, de akkor lerázta magáról a közpálva nyügeit és odafordult, hová legerősebb érzelmei vonzották, hol a legtöbb örömet élvezte és nyújtotta, az irodalomhoz. A legtöbb értékeket azon írásművészeté szolgáltatta, amelyvel a világirodalom annyi jeles alkotását ismertette meg a magyar közönséggel és a magyar ifjúsággal. Mert Huszár Imre népszerű, kedvenc fordítója volt az ifjúságnak. Egymást követő ifjú nemzedékek arca ragyogott fel, amidőn a könyv címlapján olvassa: írta Verne Gyula, fordította Huszár Imre. És vajjon van-e kedvesebb minden jóleleknek tetszőbb eszelekedet mint a tiszta öröm gyönyörűségét közvetíteni fogékony, ifjú szívekhez.

Publicista is volt, lapok alapításában, politikai irányok támogatásában és támadásában külföldi nagy sajtóhatalmasságok felvilágosításában is előkelő részt vett, de valódi talaja az idegen írásműveknek, az ő világos, jellegzetes stílusával való megismertetése volt. Így jutott ama legmagasabb megtiszteltetéshez, hogy

oros fordítója lehetett magának a királynak.

Fényesen megindult pályáját derűs öregségben, antik vidámságban, a művészi élet finomságával fejezte be s az ő zenéi összhangok, melyeknek szintén mestere volt, hű szimbólumai annak a fensőbb világlátásnak, mely lelkét eltöltötte.

Bölesője nem e vármegye földjén ríngott. De családi kötelekei, férfikorának közéleti munkája, a barátság sok meleg kapása és személyiségének feledhetetlen kedvessége ide fűzik. Itt ismerték, itt szerették s itt emléket meg is őrzik.

A zajos élienzéssel kísért beszéd után az elnöklő dr. Dellimanics Lajos főispán indítványozza, hogy a főjegyző ékes szavakban elhangzott beszédét maradandó emlékezetül jegyzőkönyvbe iktassák. Ehhez a közgyűlés egyhanglag hozzájárult.

A tavaszi közgyűlés.

Az elnöklő főispán indítványára a folyó évi rendes tavaszi közgyűlés napját május hó 8-ikára tűzte ki a törvényhatóság.

A hadiadókiadó bizottság és a THEV. igazgatósága.

Ezután a folyó évi jövedelmi (hadi) adókiadó bizottságba ejtették meg a választást s a közgyűlés egyhanglag megválasztotta rendes tagoknak: dr. Daniel Pált, Lederer Artúr és Menyhárt Károlyt, póttagoknak: Schulce Vilmost, Hübsch Bernátot és Loeh Jakabot.

Megválasztották továbbá a Torontáli Helyiérdekű Vasutak igazgatóságába az 1917., 1918. és 1919. évekre a vármegye részéről: Babics József, Botka Béla, gróf Csekenics Endre, dr. Dellimanics Lajos, Jankó Ágoston, gróf Karátsonyi Jenő, Rónay Jenő, báró Pap Géza és Poroszkay Béla bizottsági tagokat.

A napirend

során dr. Vinczehidly Ernő m. főjegyző előadó bemutatja Szatmárnémeti város határozatát a rokkant katonák segélyének fölemelése tárgyában. Az általa előadott választmány helyesnek és méltányosnak mondja a kérdést, de miután a kormány a legmesszebb menő intézkedéseket teszi a rokkantak érdekében, a határozatot a közgyűlés egyszerűen tudomásul veszi.

Bemutatja továbbá a főjegyző Nákó Sándor gróf búcsulevelét a törvényhatóságtól. Nákó távozásá fölött a közgyűlés sajnálkozásának ad kifejezést.

Több kisebb jelentőségű ügy elintézése után

alapítványokról

referál Demkó István m. tb. főjegyző. Igy Lederer Artur és neje 132 ezer koronás alapítványt tesznek hősi halált halt fiuk, Lederer István emlékére a háboruban elesett torontáli hősök árvái javára, ha pedig ezek kihalnak, a lelene ügy támogatására. Az alapítványt a vármegye kezeli s az alispán adománvozza az alapító, illetőleg törvényes örökösei meghallgatásával.

A főispán indítványára a közgyűlés köszönő átiratot intéz a nemes alapítóhoz.

Putz Jakab bégaszentgyörgyi orvos és neje ezer koronás alapítványt tesznek hősi halált halt fiuk, Putz József százados emlékére udvarnoki magyar ajku fiu részére, annak iparospályára való nevelésére.

Stefan M. Miklós lovrini lakos tízezer koronás alapítványt tesz lovrini születésű gyermek javára középiskolai, illetőleg felsőiskolai ösztöndíjra.

A közgyűlés valamennyi alapítványért köszönetet mond, egyben ezek

Telefon 330.

Kedden, február hó 29-én két előadás: d. u. 5 órakor zónaelőadás félhelyárakkal, este fél 9 órakor rendes helyárakkal. Ujdonság!

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

A „Kopenhági Danmark Filmgyár” remeke.

Szenzáció!

A sátánszövetség.

Feltűnést keltő kalandordráma, 3 felvonásban, a legjobb dán művészekkel.

Paci kirándul.

Vigjáték, a főszerepben Pázmán Péter.

Schulce átlátokat vásárol.

Bohózat.

Egy borotvavágás következménye.

Komédia.

kapesán jóváhagyja Steinitzer Géza és nejeének Nagybeeskerek városnál történt alapítványát, amelyet két darab Torontál-megyei Hitelbank-részvényből tettek elhunyt leányuk, Maurer Gyuláné Steinitzer Ilona emlékére.

Végül a többi napirenden levő ügyvitel nélkül, az állandó választmány javaslatára alapján elintézték s ezzel a közgyűlés véget ért.

HIREK.

Városi közgyűlés.

Nagybeeskerek, febr. 29.

Nagybeeskerek város képviselőtestülete tegnap délután dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével közgyűlést tartott, amelyen rövid félóra alatt letárgyalták a napirendre tűzött ügyeket.

A napirend során Strósz Béla főjegyző bemutatja a virilis jogú testületek, intézmények és egyesek bejelentett meghatalmazottait. Eszerint bejelentette képviselőtestület meghatalmazottakul:

A kir. kincstár: Menyhart Károlyt, gör. kel. hítközség: Iszakovics Szvetozár, Torontálvármegye nyugdíjalapja: Farkas Vince, Közgazdasági Bank: Szenes Adolfot, a Torontálmegyei Tak. és Hitelbank Grosz Gézát, a Nagybeeskereki Takarékpénztár: Schwarz Lajost, Botka Béla; Krumenacker Ferencet, özv. Linyaeski Pálné; dr. Kiss Jánost, Torontál-megyei Agrárbank: Wattay-Palbárt Endrét, Oppova negyedközség: Radovan-csev Lázárt, özv. Guttman J. és fiai cég: Guttman Mórt, Gör. kel. szerb. nemzeti alap: Jovanovics Bozsidárt, özv. Kollarich Lujza; Kollarich Gábort, Janits Popovics Jelena; Popovics Bogdánt, Szevics Dóme gondnoka; Alexich Bogolvubot, özv. Filkovich Josefint; Kuab Adámot, Mateits Olga; Krsztics Jánost, Torontálvármegye közönsége; dr. Vinczelhy Ernőt, özv. Mangold Samuné; Hegedüs Mórt, Freund S. és fiai cég: Freund Adolfot, özv. Moldoványi Lászlóné; Lafleur Mihályt, a Torontáli helyi érdekű vasutak: Filkovich Boldizsárt, Pöttag: Bencze Antal részéről Petry Jakab.

Az elhunyt dr. Klein Jakab helyébe rendes tagnak Szabóky Károly póttagot hívják be.

A muzsikai kompot a hadba vonult eddigi bérlel helyett ugyanolyan feltételek mellett Rosul Milánnak adják bérbe.

A bérkesviteldiját a háboru tartamára a közgyűlés körülbelül 20%-kal, úgy amint azt közöltük, fölemeli.

Naszke Károly városi alszámvevőt, városgazdát saját kérelmére 2600 kor. és megfelelő lakbérrel nyugdíjazták.

Dr. Hubert Zsigmond indítványára a közgyűlés Naszke Károly város-gazdának sok évi hü. buzgó és lelkiismeretes munkásságáért egyhangulag elismerést szavaz nyugdíjazása alkalmából.

A városi díjnokoknak, szolgáltnak, rendőrlégénységnek 1916 január elsejétől 20%-os háborus segélyt szavaztak meg.

A cselédszerzők kérelmére a közgyűlés a cselédközvetítési díjat a háboru tartamára 20%-kal, vagyis 40 fillérrel fölemeli.

Bejelenti a polgármester, hogy a város tejellátásának biztosítására a Csekonics-uradalom által szállított tejet átveszi s azt saját kezelésében közvetíti az eddigi abonenseknek nyáron literenkint 38 fillérért, télen 42 fillérért. A fölösleges tejet mások rendelkezésére bocsátja egy-egy liter mennyiségig. Erre vonatkozólag a tanács egy évre már megkötötte a szerződést az uradalommal.

A közgyűlés a tanács eljárását elismeréssel veszi tudomásul.

Megválasztotta továbbá a közgyűlés az 1916. évre az árvízvédbizottságot, úgy amint azt tegnapi lapunkban már jeleztük.

A 29-ik gyalogezred eltávozása és a 12. gyalogezred idehelyezése folytán szükséges laktanvaátvételi és átadási eljárás-hoz a képviselőtestület a maga részéről

Krumenacker Ferencet és Bukovics Miklóst küldi ki.

Jelenti még a polgármester, hogy a nagybeeskereki katonai üdülőtelep parancsnokává Puts Frigyes alezredest nevezték ki.

Ezután a polgármester javaslatára a városgazdai állásra Treisz Géza iktatót, az ő állására pedig Zsenár Emil helyettesítik.

A többi kisebb jelentőségű ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

— **Hitelesítő közgyűlés.** Ma délelőtt volt dr. Dellimanics Lajos főispán elnöklésével a tegnapi rendkívüli megyei közgyűlés hitelesítő aktusa, amelyen hitelesítők voltak: Tóth István, dr. Latzkovics Gyula, Mayer Rezső és dr. Hubert Zsigmond.

— **Katonai kinevezés.** A helybeli katonai üdülőtelep elhunyt parancsnoka helyébe Puts Frigyes alezredest nevezték ki az üdülőtelep parancsnokává.

— **Kinevezés.** Dr. Dellimanics Lajos főispán a tegnapi rendkívüli közgyűlésen dr. Perényi Lajos főörökkánizsai ügyvédet (b. megyei főügyész, dr. Ebergenyi László monacsovai ügyvédet m. tb. alügyészt, dr. Zsifross Lajos nagyikindai ügyvédet pedig tb. főszolgabíróvá nevezte ki.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Torontálvármegye közigazgatási bizottsága dr. Dellimanics Lajos főispán elnöklésével tegnap tartotta február havi ülését, amelyen jelen voltak: Jankó Ágoston udvari tanácsos alispán, dr. Vinczelhy Ernő m. főjegyző, Kéler Ákos m. főügyész, dr. Haidegger Lajos m. főorvos, Bogdha Márton h. árvászéki elnök, Tóth István min. tan., pénzügyvizsgáló, Vámos Ignác műszaki tanácsos, Grézlo János és Cserei Gyula kir. tanfelügyelők, dr. Gadó István kir. ügyész, Gregersen Nils gazd. felügyelő, Axmann János kir. főállatorvos, Hauser Károly báró, dr. Polák Győző, Schulte Vilmos biz. tagok, Filkovich Boldizsár és dr. Kamenszky Árpád előadók. A gyűlés egyes tárgyakról lapunk holnapi számában közlünk tájékoztatást.

— **Igaerő a torontáli gazdáknak.** A honvédelmi miniszter által a torontál-megyei gazdák részére rendelkezésre bocsátott igaerő már megérkezett a vármegyében s a lovakat Nagybeeskerekben és Zombolyán ma osztják ki. Nagybeeskerekben a kiosztás a volt Stagenschmidt-féle foglár-telepen történik.

— **A Szerbiából hazahozott ürményházi harang.** Megirtuk, hogy Szerbiában fémgyűjtés közben egy ürményházi harangot találtak, amely 1848-ban a szerb lázadások idején került Szerbiába. A harangot, amelyen a következő fölírás van:

„Ürményházi hívek!
Jöjjetek Istent imádni! 1844.“

most a katonai hatóság Jankó Ágoston alispánnak megküldötte, hogy rendelkezék vele. Jankó Ágoston alispán a harangot kiadja Ürményháza községnek, amely nagy ünneppielleggel fogja a templomtornyába visszahelyezni a 68 évig idegenben zengő magyar harangot, hogy ismét hirdesse a magyarok dicsőségét.

— **Magyar segítség Kelet-Porosországnak.** Néhány nappal ezelőtt közöltük, hogy a Háboruban Feldult Tűzhelyeket Ujrafelépítő Országos Bizottság elvállalta Gerdauen keletporosországi város hadigyámságát, aminek ellenében Németország birodalmi akciót indít a Kárpátokban elpusztult helységek javára. Gerdauen keletporosországi város kormányzata értesülvén erről az elhatározásról, tegnap a következő táviratot intézte Kuen-Héderváry Károly grófhöz, az Országos Bizottság elnökéhez:

„Mélyen meghatva a Háboruban Feldult Tűzhelyeket Ujrafelépítő Országos Bizottságnak attól a nagylelkű elhatá-

rozásától, hogy Gerdauen város felett a hadigyámságot elvállalja, Nagyméltóságodnak, mint az Országos Bizottság elnökének legmelegebb és leglelkesebb hálánkat fejezzük ki. Teljes mértékben méltányoljuk és különösen büszkék vagyunk arra, hogy városunk éppen a Kelet-Porosországnak szánt magyar segítségben részesül. Nagyméltóságod iránt való híváló tisztelettel Braun br. tartományi tanácsos, Plewka polgármester, Leidenreiter igazságügyi tanácsos, a városi képviselőtestület elnöke.“

— **A hírlapírószövetség gyűlése.** A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének igazgatósága vasárnap Budapesten saját helyiségeiben Szávay Gyula elnöklésével ülést tartott, amelyen résztvettek: dr. Brájjer Lajos, Lenkei Zsigmond alelnökök, a délvideki igazgatósági tagok közül: Pogány Mihály, Kastriener Samu temesvári szerkesztők és Somfai János, lapunk szerkesztője. Az ülésen Szávay Gyula elnök részletesen beszámolt az igazgatóság legutóbbi működéséről és az egyesület ügyeiről. Két kiesett igazgatósági tag helyébe: Fehér Dezső nagyváradai és Győri Imre brassói szerkesztőket hívták be. Elhatározta továbbá az igazgatóság, hogy az üdülő újságírók részére az orosz sujtotta felvidéken létesítendő „Sajtószállásra“ az országos akciót a legerőteljesebben végrehajtja. Egyben meghaligatta az ülés a világhírű bártfai fürdő igazgatójának, László Lajosnak előterjesztését, amelyet Bártfa város nevében tett, hogy a szövetség a Sajtószállást Bártfán létesítse. A sajtószállítás létesítésére Bártfa város a legmesszebbmenő támogatást és kedvezményeket biztosította. Az igazgatóság Bártfa város nemes ajánlatát köszönettel fogadta s a továbbiakat megtárgyalja a várossal. Kimondotta továbbá egyhangulag az igazgatóság, hogy a szövetség székhelye célszerűségi szempontokból Budapestre helyeztessék át s ilyen irányu indítványt terjeszt a szövetség közgyűlésére. A szövetség közgyűlését március hó 26-ikára tűzték ki Budapestre.

— **Figyelmeztetés az adakozó közönségnek.** A rendőrkapitány visszaélések elkerülése végett fölhívja a közönséget, hogy csak olyan gyűjtővekre adakozzon, amely a rendőrkapitány láttamozásával van felszerelve.

— **Érdekfeszítő kalandor-dráma kerül színre a Városi Moziban.** A dráma címe: A sátán szövetség s elsőrangú dán film, amely érdekes izgalmas mesén kívül a legpazarabb fölvételeket nyújtja. Azonkívül lesz szép kísérműsor is.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

EGYETLEN CIKK,

mely több mint 10 év óta nem drágult meg; a valódi

Yes-szappan

Ára 1 korona 50 fillér.

Legtökéletesebb és legkellemesebb illatú pipere-szappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen. — YES PUDER 1, 3, 5 korona dobozonként — YES KRÉM 3 korona tégelyenként.

Mindenütt kapható!

Magyarországi főraktár:

ERÉNYI BÉLA Diana gyógyszerháza
Budapest, Károly-körút 5.

MEGHIVÓ

a nagybecskereki takaré- és előlegezési társulata az osztrák-magyar első általános tisztviselő-egyletnek szövetkezet korlátolt felelősséggel
Nagybecskereken 1916. évi március hó 26-án délelőtt 11 órakor a városi főmérnök hivatalos helyiségében tartandó

XXIX. RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési elnök választása.
2. A jegyző kinevezése az elnök által.
3. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két tag választása.
4. Az igazgatóság üzletjelentése, az 1915. évi zárszámadás előterjesztése és a tiszta jövedelem felosztására vonatkozó javaslat.
5. A felügyelő-bizottság jelentése a felmentvény megadása iránt.
6. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság kiegészítése.

7. A cégjegyzésre jogosított két igazgatósági tag megválasztása.
8. Az egyes tagok által megszerezhető üzletrészek legmagasabb számának megállapítása.
9. A szövetkezet által felveendő kölcsönök legmagasabb összegének meghatározása.
10. Az engedélyezendő kölcsönök és előlegek kamatlábának meghatározása.
11. A pénztári feleslegek mikénti kezelésének megállapítása.

Kelt Nagybecskereken, az igazgatóságnak 1916. évi február hó 21-én tartott üléséből.

Hausladen Mátvás s. k., egyleti titkár.

Rigó István s. k., egyleti elnök

VAGYON.

MÉRLEG-SZÁMLA.

TEHER.

VAGYON.				TEHER.					
	K	f	K	f	K	f	K	f	
Készpénz			5735	43	Üzletbetétek	45045	33		
Leltár			433	16	Tartalékalap	6088	—		
<i>Kölcsönök:</i>					Kölcsön és kamat	20004	49	71137	82
I. Üzletrészbetétekre	6057	17			Nyeresség			2524	84
II. Kezesség és biztosítékokra	61436	90	67494	07					
			73662	66				73662	66

TARTOZIK.

NYERESÉG ÉS VESZTESÉG-SZÁMLA.

KÖVETEL

TARTOZIK.				KÖVETEL					
	K	f	K	f	K	f	K	f	
Forgalmi napló kamatai			953	01	Áthozat mult évről			18	93
Fizetések			1200	—	Kölcsönök és előlegek utáni kamatok			5092	05
Kezelési költségek			279	56					
Adó és illetékek			153	57					
Nyeresség			2524	84					
<i>Nyeresség felosztása:</i>									
A központi általános alapnak 2%	50	49							
Osztalék 1915. évre 5 1/2%	2470	61							
Maradvány	3	74	2524	84					
			5110	98				5110	98

Kelt Nagybecskereken, 1915. évi december hó 31-én.

Krumenacker Ferenc s. k., pénztárnok. Knáb Ádám s. k., igazg. tag. Rigó István s. k., igazg. elnök. Farkas Vince s. k., igazg. tag. Hausladen Mátvás s. k., könyvvezető. Jelen mérleg- és nyereség- és veszteség-számlát megvizsgálván, annak egyes tételeit a fő- és mellékkönyvekkel teljesen megegyezőnek, a törvény és alapszabályokban meghatározott alak szerint készültnek találtuk.

Kelt Nagybecskereken, 1916. évi január hó 26-án.

Filó Róbert s. k., felügy.-biz. tag.

Véress s. k., felügy.-biz. póttag.

Hirdetmény.

Keresetetik azonnali belépésre egy, az adóügyekben jártas **községi segédjegyző** és egy, a jegyzői teendőkben jártassággal bíró **községi írnok**. Ajánlatok alólirott községi előljárásnak küldendők. Segédjegyző évi fizetése 1600 K., az írnoké 800 K.

Végszentmihály, 1916 február 22.

Csobán Tivadar
jegyző.

**Elesett hősök
exhumálását, hazaszállítását,**
szükséges okmányok és engedélyek megszerzését, előnyösen eszközii
BENCZE ANTAL ÉS FIA
temetkezési intézet NAGYBECSKEREK,
Nemzetközi Halottszállítási Egyesület tagja.

789-40.9

Nyomdásztanoncu

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett fiu heti-fizetéssel azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégibb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében